

02.05.2018

Українські полярники – вартові людства, які першими відстежують зміни клімату, – Лілія Гриневич на зустрічі 22-ї Української антарктичної експедиції

Від космічної погоди до будови земного ядра – настільки різноманітними є дослідження українських полярників на антарктичній станції «Академік Вернадський». Про це йшлося під час урочистої зустрічі 22-ї Української антарктичної експедиції, яка представила результати своїх досліджень 2 травня 2018 р. у приміщенні МОН у Києві ([Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України](#)).

«Ці дослідження додали чергові цінні «цеглинки» у світову науку, до того ж у різних галузях – від космічної погоди до будови земного ядра. Україна веде неперервний ряд спостережень на станції з 1996 року, а низка параметрів клімату та атмосфери відстежується тут найдовше у всій Антарктиці – з 1940-х – 60-х років. Саме в «нашому» секторі Антарктики, регіоні розташування УАС «Академік Вернадський», температура повітря за останні 50 років підвищилася на 3 градуси, тобто тут потепління відбувається швидше, ніж будь-де на планеті. Таким чином, наші дослідники на станції – це вартові людства, саме вони першими відстежують зміни клімату та повідомляють про них світу», – зазначила міністр освіти і науки України Л. Гриневич.

Вона розповіла, що саме цьогоріч в Антарктиці було започатковано низку нових досліджень. Зокрема, сезонний загін 23-ї експедиції (науковці, які проводять на станції не річні, а коротші сезонні дослідження), що повернувся разом із 22-ю експедицією, вперше застосували для дослідження екосистем Антарктики методи метагеноміки та виділення ДНК із довкілля.

«І тут слід також відзначити внесок 22-ї УАЕ, яка не тільки успішно забезпечила продовження проведення усіх попередніх досліджень, але й започаткувала принципово нові, інноваційні, як-от вивчення структури та будови антарктичних льодовиків за допомогою георадарів (мікропроцесорний геофізичний прилад для проведення швидкого профілювання ґрунту. Це найдосконаліша техніка отримання розрізів ґрунту, що не вимагає буріння або розкопок. Прилад «просвічує» ґрунт на глибину до 20-30 метрів. Він широко використовується в геологічній розвідці, природоохоронних роботах, передпроектних дослідженнях, будівництві тощо – [ред.](#)). До речі, георадари, використані в цьому дослідженні, - нашого українського виробництва, так само, як і встановлені на «Вернадському» найбільш чутливі у світі магнітометри (прилад для вимірювання напруженості магнітного поля та інших магнітних величин, зокрема магнітних характеристик матеріалів – [ред.](#)). Тож Антарктида, крім усього іншого, є також тим полігоном, де ми можемо продемонструвати світові наші передові технології і нагадати, що Україна попри всі складнощі є технологічно розвинутою країною, здатною продукувати найсучасніші розробки та ідеї», – повідомила Л. Гриневич.

Полярники, які повернулися з експедиції також представили свої напрацювання та дослідження. Зокрема, В. Смаголь, біолог-зимувальник 22-ї УАЕ, розповів про життя пінгвінів на Антарктиці та як спостереження за ними допомагають прослідкувати зміни клімату <...> На зміну погоди реагують й зелені рослини, що також ростуть в Антарктиці. Про це доповів І. Парнікоза, ботанік сезонного загону 23-ї УАЕ. Зокрема, розширення та зменшення площ квіткових рослин, серед яких, наприклад, щучник антарктичний <...> Результати своєї роботи презентували також Д. Пишняк, гідрометеоролог сезонного загону, А.Утевський, дослідник підводного світу Антарктики та О. Митрохин, геолог сезонного загону 22-ої УАЕ. Онлайн-трансляцію зустрічі полярників можна переглянути на фейсбук-сторінці Міністерства освіти і науки України: <https://www.facebook.com/UAMON/videos/2141462265880340/>.

Нагадуємо, [що 21 березня 2018 року на станцію «Академік Вернадський» вирушила 23 Українська антарктична експедиція, до проводів якої МОН вперше за тривалий період часу виділив близько 15 млн гривень для проведення капітального ремонту станції.](#)

Зараз учасники 23-ї експедиції розпочинають 5 нових типів біологічних досліджень.